

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Richardi Arsdekin Soc. Iesu S. Theol. Professoris
Theologia Tripartita Sive Resolutiones Polemicæ,
Speculativæ, Practicæ, Controversiarum, & Quæstionum,
etiam recentissimarum, quæ in Schola, & ...**

Missionarijs, & alijs animarum Curatoribus, & Theol. studiosis solerter
accommodatæ ...

Complectens copiosè Resolutiones Theologicas, etiam modernas, ad
praxim accommodatas

Archdekin, Richard

Antverpiæ, 1682

§. 1. De Sponsalibus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40873

CAPUT VIII.

De Matrimonio.

§. I. De Sponsalibus.

1. Sponsalia sunt, promissio deliberata, & mutua, signo sensibili expressa, futuri Matrimoni, inter personas iure habiles. Hinc ad sponsalia non sufficit dicere, *Volo te accipere in uxorem*, quia non est promissio, sed propositum. Neque valida sunt contracta ante septennium, quia non praesumitur promissio illa deliberata esse. Quod si major septennio contrahatur cum parte, quae est infra septennium, tenetur ille quidem, non iure sponsalium, sed promissionis.

2. Neque subsistunt sponsalia inita per vim, dolum, errorem, vel ignorantiam circa substantiam, aut conditionem substantialem si sit notabilis, uti de voto, & aliis contractibus dicitur solet.

3. Ad sponsalia requiritur utriusque partis promissio, sic ut non coalescant etiam si una pars promittat, & altera acceptet, nisi haec simul promittat, aut se obligare intendat. Quia requiritur promissio mutua & reciproca, nam sine hac promissione reciproca, contractus sponsalium in iure dicitur claudicare.

4. Si Pater, vel Mater pro filio aut filia, aut Curator pro eo cuius curam habet *presente* vel non contradicente (dummodo metus absit) sponsalia contrahat, valida erunt. Quia in hoc casu jus accipit taciturnitatem pro *expres- sione*

sione consensus. *Sanch. l. 1. d. 22. Dian. p. 3. tract. 4. R. 270.* Imò etiam si contrahat pro *absente*, si is rescians id expressè vel tacitè signo aliquo sufficienti ratificet. *Sanch. Pont. Dian. p. 3. tr. 4. R. 271.*

5. Quando verba vel signa sunt dubia, in foro conscientiae standum est intentioni contrahentium, si de illa constet: in externo autem communi intelligentiae, & sensui verborum; ita tamen, ut potius inclinetur in favorem Matrimonii. *Dian. p. 3. tr. 4. R. 205. Bonac. q. 1. p. 1. aliique.*

6. Etsi utraque pars dicat, *non ducam aliam quam te*, non fiunt sponsalia. Quia illa verba sunt vera etiam si pars maneret in coelibatu.

7. Denique per munera reciproce missa non censentur contrahi sponsalia. Si tamen Titius misit Caiae anulum cum promissione Matrimonii, & illa promissionem hanc intelligens dixit, *recipio*, valida sunt sponsalia. Quia illa signa externa mutuum consensum, & promissionem sufficienter indicant. *Fil. Laym. l. 5. tr. 20. cap. 2.*

8. Ex sponsalibus validè contractis resultant hae obligationes. 1. Teneatur sub peccato mortali una pars inire Matrimonium, quando ab altera requiretur, nisi certus terminus praefixus fuerit: hoc enim omni contractui commune est. *Sanch. Con. Diana p. 3. c. 4. R. 245.* Secundo, qui post sponsalia recusat promissum Matrimonium contrahere, cogi potest à Judice, etiam per censuras. Notant autem plurimi quod illa coactio rarò feliciter succedat.

9. Si quis promisit animo simulato alteram ducere, per se loquendo ad nuptias non obligatur, damnum tamen inde exortum compensare

scire debet. Si autem datâ promissione puellam ad copulam induxerit, eam ducere tenetur. Nisi tamen illa esset longè inferioris conditionis, v. g. vir esset nobilis, illa agricolæ filia, tunc enim illam dotando satisfaciet. Quòd si illa conscientia suâ disparitatis in copulam consenserit, etiam ad dotem jus amittit: quia censetur ipsa ultrò decipi voluisse. *Vasq. Sanch. Bonac. Lessius, Laym. hic cap. 1. num. 10.*

10. Sponsalia posteriora contra priorem fidem inita, tamen si jurata sint, aut copula etiam accesserit, sunt invalida, *Sanch. & Villalob. Contrarium tenet Pontius, Coninck cum Diana p. 3. t. 4. R. 210.* Matrimonium tamen post sponsalia contractum cum altera est validum, licet injustum. *Bonac. p. 5. & 7. Laym. c. 1. n. 5.*

11. Ubi Tridentinum non est receptum, sponsalia jure antiquo transeunt in Matrimonium per quavis signa externa maritali affectu exhibita, v. g. per copulam. Ubi verò Trid. receptum est, hæc signa non tenent si sint clandestina sine parocho & testibus.

12. Dissolvuntur autem sponsalia, 1. per Matrimonium validum cum altera initum, ut supra diximus.

2. Per mutuam remissionem prioris promissionis.

3. Per impedimentum dirimens Matrimonium postea superveniens.

4. Per enorme crimen unius partis solvuntur sponsalia ex parte innocentis. Tale crimen est hæresis, homicidium, furtum grave, fornicatio, & hæc quidem ante sponsalia ex parte Sponsæ commissa, si fuerit à Sponso ignorata. Imò si Sponsa liberè patiatur ab altero tactus impudicos, oscula & amplexus, potest Spon-

sus resiliere: non potest tamen Sponsa resiliere et si eadem Sponsus exerceat, nisi fiat in istis valdè enormiter notorius. Quia actus illi in Sponso non ita redundant in dedecus Sponsæ, sicut vice versâ redundare solent.

5. Si superveniat notabilis mutatio, quæ ab initio cognita à contrahendis Sponsalibus deterruisset, v. g. odium grave inter Sponsos, insignis morum asperitas, periculum valdè probabile ex Matrimonio oritura scandala, aut gravia odia inter parentes, aut alios amicos. *Bonac. Laym. &c.*

6 Si alteruter incidat in morbum qui solet esse perpetuus aut valdè diuturnus, ut morbus caducus, lepra &c. aut Sponsa mutiletur aut enormiter deformetur, aut Sponsus amissione officii aut alio modo reddatur ineptus ad rei familiaris sustentationem. *Sanch. Con. Bonac. Diana, Laym. &c.*

7. Si magna alterius partis debita detegantur, aut Sponsa promissam dotem præstare nequeat, vel Sponsus cum magno Sponsæ incommodo incipiat vagari, aut sine ejus licentia ad longinquas terras proficiscatur: quia tunc merito censetur suo juri renuntiare.

8. Dissolvuntur quoque Sponsalia etiam jurata per ingressum alterius in Religionem, aut votum ingrediendi, aut Ordinis sacri susceptionem, *Bonac. Laym. &c.*

9. Quando prædictæ causæ sunt manifestæ non requiritur autoritas judicis ad dissolvenda Sponsalia, alioqui requiritur. Quod si Sponsus cognito suo jure resiliendi, nihilominus carnaliter cognovit Sponsam, censetur tacitè juri suo renuntiasse, & Sponsalia ratificasse. *Laym. c. 2. n. 20. &c.*

10. Si contingat Sponso supervenire novam hæreditatem, ita ut illi Sponsa jam sit inæqualis, non habet ideò jus resiliendi, quia non est deceptus in conditione Sponsæ, in qua nulla facta est mutatio. Idem est de Sponsa si ipsi hæreditas nova superveniat. *Sanch. Con. Regim. Dian. p. 3. t. 4. l. 268.*

Quæstio est, An virgo quæ contraxit Sponsalia, possit validè & licitè se solvere ab obligatione Sponsalium de futuro, emittendo votum simplex castitatis in sæculo.

Respondetur affirmativè apud *Lessium in Auctar. pag. 280.* ubi in hanc sententiam adducit *Angelum, Sylvest. Richardum, Domin. Sotum in 4. dist. 27. q. 2. ar. 5.* qui rem resolvit his verbis.

Utrum per votum castitatis dirimantur Sponsalia, disputari solet: at tamen in dubium vocari non debet quo minùs tale votum sit licitum, atque adeò Sponsalia dirimens, cum sit melioris frugis: quæ exceptio semper in Sponsalibus implicatur.

§. 2. De Matrimonii valore, Ministro, usu &c.

1. **M**atrimonium est Sacramentum inter baptizatos, quo vir, & mulier legitime invicem tradunt jus in mutua corpora, in ordine ad perpetuam vitæ societatem, & prolis susceptionem.

2. Hujus Sacramenti materia proxima est mutuus consensus utrimque signo externo expressus, in quantum est prædicti juris traditio. Forma autem est idem consensus quatenùs habet rationem acceptionis, ut docet *Suar. Vass. &c.*

3. Minister Matrimonii non est Sacerdos, sed ipsi